

SZÉKELY KÖZÉLET

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI UJSÁG

Előfizetési árak:

Egész évre 50 Lel, félévre 25 Lel, negyedévre 13 Lel.

Egyes szám ára 1 Lel.

Felolós szerkesztő:

TOMPA LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Bulevardul Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 14. sz.

Telefonszám: 34.

Megjelenik minden vasárnap.

KRÓNIKA.

Zavarosságok, tisztázatlan helyzetek mindenfelé, — ezzel lehet a legutóbbi napok eseményeit röviden jellemezni.

A parlamentben a kormány és a nemzeti liberális párt közt a helyzet — a legélesebb harcok, vádaskodások után — odáig fejlődött, hogy a kormány több ellenzéki képviselőt a tanácskozásból kirekesztett. Erre a liberális párt teljesen kivonult és a parlamenti munkában való részvételt megtagadta, miután előre törvénytelennek nyilvánított mindent, amit így ebben a csonka törvényhozásban megszavaznak.

Ilyen levegőben került tárgyalásra most már az Erdélyre vonatkozó földbirtok-reform ügye is, melyet ilyen körülmények közt, előre láthatólag: a kormány által kívánt szelvényben és méretek közt fognak elintézni.

Magyarországon Károly exkirály váratlan hazatérése kelthetett nagy feltűnést. Az előzmények és egyéb részletek — az átszivárgó hírek ellenőrizhetetlen volta miatt — pontosan nem állapíthatók meg. Az azonban kétségtelennek látszik, hogy az exkirály a kormányzó határozott kívánására Budapest-ről hamarosan elutazott. Az entente-hatalmak kormányainak képviselői a király visszaterése ellen szintén igen erélyesen tiltakoztak.

*

Németországban a kommunisták mozgalmá hol fellángol, hol elalszik, azonban elintézettnek semmiesetre ez a kérdés sem tekinthető. Ugyanigy nem az a török-görög konfliktus sem, valamint Németország és az ellene fellépett szövetségesek ügye sem. Ezenkívül is a világon sehol egy megnyugvási pont, melyből a kutató lélek a közel jövő igazi békéjének, lehiggadásának reményességét meríthetné. Pedig a népek már mindenütt igazi békét és nyugalmat áhítoznak.

ber és akinek emberi tisztességéből pár pillanat alatt nem marad semmi, mert a bölcselők, a korzós karakterek összemorzsolták, mint a buzát összetörrik a malomkövek.

E tekintetben aztán falu és város egyforma, csak a morzsolás a városban valóságos művészté vált, mert a város zsurjaiban és korzóin a tisztas távolból meglincselt soha, vagy nagyon későre értesül a történekről, míg a faluban nem megy ily simán, mert a szapulás sokkal hangosabban zajlik le, történjen az háznál, atcán vagy éppen a falu vendéglőjében. Vásárban járunk! Ez is kohója talmi életünknek. A vásár zsváját már megszokta füllünk, hisz az egész életünk vásár. Ezer torok ordítja feléd a portéka dicséretét. A világon semmi sincs oly tökéletes, oly kiváló, mint amivel kínálnak. Mindenki csak a legtökéletesebbel kínál. Gyenge minőség, rossz kivitel itt nem létezik. Minden elsőrendű, de csak addig, míg megvásároltad. Amikor megvetted és hazavitted — akkor látod csak, hogy az elsőrendű a legutolsó. Be vagy csapva. És jellemző, hogy nincs az az ember, aki száz esetből száz esetben be ne lenne csapva. Miért a nagy láрма? Miért az a zsvaj? Minden csak azért, hogy egymást nyuzzuk, egymás zsebéből azt a nyomorult pár garast ha másképpen nem, hát mosolygós szemekkel, bizalmat kelto ügyes rafinériával kivonjuk.

Az élet utján csak ilyen hangok hallhatók. A többi bennünk rekedt, vagy végleg elköltözött. Hiezen az életnek vannak más kohói is, hol a fájdalom, könyörtület és irgalmasság játsza szerepét, de itt az emberi hangok nem hallhatók.

Ha temetésen vagy, nem hallasz egy zokszót. Temessenek fiut, apát, anyát vagy testvért. A niucstelen árvák, nyomorgó özvegyek, elaggott szegények felé pedig csak egy hang árad: Ne lopd a napot, hanem menj dolgozni. Nem csoda, hisz a század jelszava a munka s te modern ember vagy, tehát a szerint igazodol. Ha a közcélok oltárára kell a garas, hát adjon csak Flérian, Szöllösi stb. Neked nincs pénzed, a te pénznednek más rendeltetési vannak. Így forog az élet, miglen itt-ott felhangzik az árverező dob pörgése, legtöbb esetben ott, hol a garasoknak önző rendeltetési voltak és kiáltja a végrehajtó: Ki ad többet érte: egy, kettő, három.

Az élet vásári zajában az önzök lármája érvényesül és én az élet utolsó állomása felé az önzök hadának rendszerint nyöszörgéseit hallok méltó elégtételekppen egy zsványáig fősvény élet visszasságainak. Megirtózom e fekete képektől és megfélemlék a mai élet lármájától, mert az ember-világ a hazugság jegyében él, hol a lerongyolódott bankókkal együtt a lerongyolódott lélek lett a becsület szimbóluma. Visszakiváncszom tehát az első iskolába, hol a régi világ tanító mestere az első igazságokat minden képmutatás nélkül csepogtette belém és adventies érzelmekkel várom az új idők ujjaszületését. —

A belföldi ipar szállítási kedvezménye. A C. F. R. igazgatósága a hazai ipar támogatása érdekében a belföldi iparvállalatok áruszállítványait 45% kedvezményben szándékozik részesíteni. A vonatkozó kérések megfelelő mellékletezéssel a C. F. R. igazgatósághoz nyújtandók be.

Én hallok.

E szót is először a hat éves kornak iskolapadjában hallottam, midőn az öreg tanító mester a fül rendeltetéséről szóló versikét emléztette velünk. Az első tudomány, amit fejünkbe töltészték a régi iskolapadokban ugyanis az öt érzékről szólott apró csengő-bongó versikékben. E versekben aztán sok mindent tanultunk arról, hogy mit szabad meghallani, s a fül tulajdonképpen az életigazságok feltételének eszköze.

Igy tanultuk. És amikor az iskolai igazságokat összemérem az előttem kialakult világ jelenségeivel, önkéntelenül is eszembe ötlük egy kedves anekdóta, a birtokosról és a kocsisáról. A birtokos egy reggeli napon Józival befogat és mennek a szomszéd község felé ballgatagon. A csendet a birtokos törli meg és elészól a kocsisnak a következőképpen: Hallod-e te Józsi! Szeret engem feleséged Rózi! A kocsis elhallgatja gazdája incselkedését és lehorgasztott fejjel tovább hajt. Látja Józsi gazdája, hogy a kocsis nagyon eltűnődött az előbbi odaszóláson; próbálja tehát vigasztalni és így szólal meg: Ne busulj Józsi! E csak vers veit, de nem igaz az egészről semmi... Tovább mennek és jó vártatva Józsi is hátraszól a gazdájának: Hallja-e nagyságos ur! Szeret engem a nagyságos asszony. E nem vers, de ez igaz... Gyi ne...

Mi is versben tanultuk meg az igazságokat. És asóta a gondatlan ifjúkornak aranyévei és panorámái csak úgy rohantak el az idővel. Meditáltuk az igazságokat négy évtizeden át, míg az élet — ez a nagy birtokos egyszer csak rácaffolt az iskolára is, magunkra is — oda kiáltva felénk, hogy ti verset tanultatok, amit a pályafutás kiforgatott és igazságtalanságokkal töltött meg. Józsi kocsisal száll az élet ma. Hozzánk vágja ganyos incselkedéssel a rideg valóságot, a kemor mindennapiasság éles ostarát, elhidegült-alfásult emberi sziveket s a sok dobálás csat-

tozása közepette közönyössé tett minden iránt, ami e világban nemes és érték.

Sokat láttunk és sokat hallottunk. Még többet lát és hall a ma gyermeke. Sok szennyet, lelki mocskot szed magára gyermek és felnőtt. A piac bábjai lettünk. Onnan élünk, abból élünk és annak élünk. Ott van a család, ott van az egész világtársadalom.

És mj bosszantó! Nekem, a régi iskola emberének, hallanom kell. Hallanom fűlsiketítő zsváját tözdeszerű életünk berendezkedésének, melyben annyiféle hangon szól az emberek lelkiismerete, amennyiféleképpen esengenek a különböző pénzek. Ennek is, annak is hangja egy. Legfőlebb csak annyi a különbség, hogy a pénz cseng, mert érce nemességét a piszkos kezekben is megtartotta, a lelkiismeret pedig zörög, mert lényege nemtelen indulatok tanyájává és eszközvé lett.

Nézzünk be a való élet kohójába, vajjon jól hallunk-e? Az élet egyik kohója a családi fészék, hová némelykor el szokott járni a kedves vagy tűrhető vendég. Kettő van együtt. Legyen nő vagy férfi az a kettő, vagy vegyesen, mind egy, de amit hallunk a beszédből, az untalan egy harmadikról szól. Annak a harmadiknak nem marad a becsületén egy tiszta terület. Egy-két perc, egy-két negyedóra és meghalt az a harmadik, mert a két beszélő nyelv elpörölte becsületét, tisztességét. És mennyire sajátságos, hogy a következő felőrában a két beszélő egyikét már ott találjuk annál a kérdéses harmadiknál és foly a trics-tracs, hol a három jó barátó vagy barát közül már a második is meghal, mert emberi tisztességéből már azt vetköztette ki a plétykások nyelve.

Az élet másik kohója a korzó. Kettő, három vagy több halad sorban egymás mellett azokból a mozgó gépekből, miket embernek nevezünk. Vajjon miről beszélnek? Száz eset közül 99 esetben egy ott nem lévő mozgó gépről, aki szintén em-

Körölcésök.

A prizma bévételről.

A kösségi közbizalom Sándor komát s ingómtól választott bikavődbizoccságnak. Aszt hitték, hogy a koma neköm ellenségöm s ha valamelyikünk csalafintaságot csinána, a másik ki beszéli. Hej! pedig ha a búcsúlet nem vóna nagyobb a pénznel, hánhatnánk akárhogy essze, met a pénz a legjobb barátból is ellenségöt s a legnagyobb ellenségből is jóbarátot csináhat.

Elláttuk magunkot egy heti eleséggel s utnak indutunk. Vót időnk, hogy beszégszünk...

— Nincs is mindön kösségben ojan rend és eléhaladás, mint nálunk — szólék.

— Má' pedig, ahol rend nincs, eléhaladás sincs — folytatta koma.

— Szépöd kezejjük mű a közvagyonot.

— Nem is szabad abból héjánózni egy garasnak se. S ha valamelyik intézmén pézartárnoka nem számol el pontoson, tüstént kiválaszszuk s helyibe tiszta kezű embört tőszünk.

— A mutkor éppég vőttem észre, hogy az egyik pénztárnokot hogy mellőzék el. Nem mondták ki tiszán, hogy te Pál, vaj Pétör sikkasztottál s gasembör vagy, hanem esecörten így szótak: „Más is tud számóni, poróbájjunk mással is“. Ebből lehetett tudni, hán hét: két hét?

— Kell is sok ellenőrző bizoccság, met alkalom szüli a tolvajt — mongya a példaszó... Nem is tudnám mind esoróni.

— Aszt nem is tudhatod, met fiatalocskán kerütél a kössügyekbe. Én már belé vénütem Hagass ide, esorolom:

Van *legölőbisoccság*, melyik a legölőre; *széna-fűbisoccság*, melyik a közfűvekre; *temetőbisoccság*, melyik a sírok kijelölésire ügyel föl; *bihalbika-bisoccság*, *fehértikabisoccság*, *kambisoccság* és *börbécbisoccság*; ezek az apaállatok élelmözésire ügyenek föl, hogy azok hévatásuknak pontoson megfelehessenek...

Van még: *bihaltehenbisoccság*, *fehértéhenbisoccság*, *gölyebisoccság*; ezek az anyaállatokot írják össze s arra ügyenek, nehogy vajegy a fővétel alól megszökhjék...

Az *iskolakerbisoccság* arra ügyel föl, hogy a kerítettés mindön télon likason maraggyon s hogy a johok, keeskék s nyulak a csömötéköt mindön télon pontoson lerácskájják, hogy majtég az onokáknak ne lögyön, amit rácskájjanak s amibe a foguk elvássék... Tám ez is haszon, vaj mi? Az asszonyok megnyitották a *pipébisoccság*ot. Ez egy kiesit gonosz bizoccság, met mű: férfiak megfontóva, hígult politikával dógoznak, de ók mindön teketória nélkül, hamar reánk olvassák az igazságot... A műt esztendőbe' kasszát vetettünk vót a ludak kimönetele elejibe. Aszt montuk, hogy a lud terágya kiegeti a füvet azétt a ludak maraggyanak itthon. De lecfótak, met bóbizonyították, hogy tavaj ott lött a legjobb fü, ahol a tavajelött a ludak jártak s a kösség ennek az árából pénzözött. Nem is ellenőztük tovább, csak egy kicsit föl akartuk borszontani óköt, hogy lögyön, akikkel megbékéheszünk... met nálók nélkül sem lehet...

— Miután kied régebbi embör, magyariccsa ki, métt van szükség erre a sok bizoccságra?

— Ennek három oka van:

Először: hogy mindönök ékössön s jó rendbe lögyenek.

Másaccor: hogy az a sok ügyes, okos, eszös embör, aki nálunk teröm, ne lögyön tétlenségre kárhostatva.

— *Harmaccor*: hogy az izgága embörök száját bédughassuk.

— Eszt már nem értöm.

— Eszt is kitalajdonosítottom, csak légy türelömmel... Valaki — a neve eppen nem jut eszömbe, ojan „madár“ forma neve vót — megírta az embör terágédiáját. Ez a terágédia ojan szindarab féle, ami keserüséggel, szomorúsággal végződik. Ebbe van írva, hogy mikor több ezör esztendővel ezelött Faraó egyiptomi kiráj építtette a gulákat, valami négyszögű föfelé keskönyödő s a végén kihögyössödő toronyokat, a munkások föllázattak, met a fölügyelők kegyetlenül ostorozták a népet. Mikor a kiráj észrevötte a lázadást, a fökövást: a bujtogatót, magához hivatta s megtötte fölügyelőnek. A lázadás tüstént megszűnt, de az új fölügyelő is eppen ugy hasznáta a korbácsot azután, mint a régiek... Ijen az emböri természet... Aki nálunk is örökké akadékoskodik, a kákn is bogot keres, aszt avval csöndösiccsük le, hogy valamelyik bizoccságba bétöszszük elnöknek. Így osztán bédugul a szája s ugy ül a tekintélyös hivatalban, mint kocor kiráj a piros esidmában... Az ijent nem eresszük a

kassához, met az ijen ezelött azétt lármaszött, met aszt hitte, hogy mindönki ojan szurkos körmü, mint ó...

Addig s addig beszégettünk, hogy hát eccör Gagyan vagyunk... Bikát még nem kaptunk, este is vót, bágyadtak is vótunk, hát szállás után néztünk. Kaptunk is egy régi katonapajtásomnál, aki szüvesön fogadott. Mingyá' páliakát hozatott, a felesége nádmézet s köménymagot pörgöt belé s ojan orrcsiklandó büze lött, hogy még én is békaptam belölle egy pohárral. A háziasszon kabosztát rántott, háromlábu töpörtüt piritott reja s még nappilág vaesorátunk. Azután a háziak kimöttek fejni, mi a komával pipátunk. Eccör valami furcsa hangot hallok. Kinyitottam az ajtót s hagatózom, hogy mi lehet a'?'... Hát a kutyák vonitnak... Hagatom a vonittás okát s hát látom, hogy az ajtóval szömbé, egy kopasz högy tetejin egy embör kifeszitti a mejjit, kitáccsa a száját s elüvöti magát:

— Uhajj! aszt kiátassa a biró, hogy hónap röggel mindön embör mönyön Kebeled be s ájjon a prizmája mellé, met az utbiztos megvizsgálja s bévöszli... Uhajj! nem mulassza el!

A kutyák tovább vonítottak...

— Siessünk a bikavétellel, koma, s ügye-közszünk hazafelé, met evátozik az üdö.

— Honnét gondolod?

— Én ebből a bödülésből gyanítottam.

— Téged megint efogott a figura. Miudnütt nem ugy van, mint nálunk.

— Biza nálunk városi módon dobbal hirdetnek...

A háziak is bėjötték a fejből s míg az asszon ágyat vetött, megkérdeztem a gazdától:

— Hát a lejnnyotok hol van? met a mutkor, mikor még itt jártam, egy nevendék lejnnyotok vót, eddig megndöhetött...

— Meg biza s férhöz is attuk — monta.

— Kihöz, mihöz?

— Aszt biza egy Kiráj János nevü tisz-tösségös gazdaembörhöz.

— Legén! mijen elökelő neve van! Jól föl-vitte az Isten a dögát...

— Vót más kéreje is. Kérte az utbiztos úr is, akit Hunyadi Ferencnek hiuak. Ehhöz akartuk adni, de nem szerette, inkább Kirájhoz vágott...

— Vót is esze — mondám — met a Kiráj: kiráj, de Hunyadi csak kormányzó vót...

— Megint fog a festék ugye — szólt a koma...

— Vót is harag miána, met Hunyadi, ahol csak teheti, vágja Kirájt. Különbön hónap mindakettő ott lösz Kebeledbe a prizmáknál... ott megüsmarhetik óköt...

Röggel megköszöntük a szállást, s elindultunk föl a „Láz“ felé. Hát az embörök csakugyan ott állottak a prizma mellett.

Egy embör, egy prizma... mind így... Egyik prizma körül igön sokan állottak s erőssen lármaszöttak, hadonásztak. Különbösen veszőttül szökdösött egy pücsök nadrágu...

— Ebejt, a bokor mellett huzógyunk meg koma — mondám — hadd lám, mi lösz ebből?

Az egyik atyafi észrevötte, hogy idegönök, utonjárók vagyunk s baráccságon mellénk huzódott...

— Ki az a sáskalábu, pücsökknadrágu, szökdécsölő uri embör? kérdösztem az idegöntől...

— A' Hunyadi, az utbiztos...

— Hát az, akivel osztözödik?

— A' „Kiráj“, egy gazdaembör...

— Mi fölött vikotalódnak?

— Ez a Kiráj elkaparintotta Hunyadi elől a fájin fejrénpet... azóta Hunyadi nem nyughatik, mindég piszkálja Kirájt... Móst a prizmáját nem akarja bévönni...

— Ez is ojan, mint a többi, amit bévött — kiátotta Kiráj — ha bévöszli, jó, ha nem, ugy is jó!

— Ez a prizma nem jó, apró a kavics és iszap van közte, nem alkalmas — kiátotta Hunyadi.

— Jó a mérnök, jó a mérnök — kiabáták — s még többen eszszegyték Kirájék körül.

— Mi van itt, mi van itt? — kérdözte a mérnök s leszőkött a kocsirol...

— A mérnök urnak alásan jelöntöm — szólt Kiráj — eszt a prizmát én hortam, ojan s akkora, mint a másé, de Hunyadi urnak rángkora van rejám s nem akarja bévönni. Kéröm alásan: tögyön igazságot...

— Ez a prizma nem jó, én mondom, a szakértő, jelentem a mérnök urnak — mondta Hunyadi.

A mérnök megsétálta magát, megnézött két-három bévött prizmát; megnézte a Kirájt is; osztán az embörök felé tekéngtetett, mintha ki akarta vóna nézni belölök: hol az igazság?...

Még eccör tetőtől talpig végigmérte Kirájt is, Hunyadi is, ki igyenosódott, a fejét hátraszegte s a szája kinyilott:

— „Ha ugy akarja a „Kiráj“, — Hunyadi akkor félre áll — Mond és marad nyugodtan...“

— Emmá tözsi — koma — mondám, ezétt megérdömötte, hogy megájjunk...

— Ha jár, kél az embör, lát s hall, — moudta a koma...

— No most szökjél a pücsökknadrágu — moudta „Kiráj“ Hunyadinak...

A „Fogadó“-tól is a Szörkosztó urat tisz-tölöm, amig élök, én: Kurta Göbbé.

HIREK.

Április 2.

Szabó Nándor

szigorló orvos.

Mint a tolvaj, erősva jött érte a halál. A világháberuban négy éven át szemtöl-szembe állott vele, de akkor megkímélte őt a nagy kaszás. A tavasz első hetében, a feltámadás ünnepe előtt pár nappal — amikor minden egyébre gondolt, csak a halálra nem — akkor oltá ki fiatal, drága életét a kétszínü halál. Halála előtt nem sokkal egy gyászalt tanított be a zetelaki ifjusági énekkarnak. Március 20-án volt az együttes próba. Az együttes próba végén így szólt: „Az ének megy, csak most már halott kell, aki aszt megérdemelje. Pályázni kell tehát a halálra.“ — — — És március 26-án az ő koporsója felett énekelte el az ifjuság az általa betanított gyászalt...

Zetelakán született 1893. január 21-én. Közép- és felsőbb iskoláit Székelyudvarhelyen s Kolozsváron végezte.

Vakbélgyulladás és az abból támadt komplikáció következtében halt meg március 24-én. Temetése március 26-án volt Zetelakán, amelyen városunkból is többen résztvettek. A vele szemben érzett szeretet és megbecsülés jele az is, hogy temetésekor koporsója fölött négyen mondtak búcsubeszédet. Kiss Dénes zetelaki esperes plebános a község, Csiki Péter volt osztálytársai, Szabó Endre és Mihály Árpád a zetelaki ifjuság és egyesületek nevében búcsuztatták.

Rövid multat, de nagy jövőt temettünk el benne. Ami ritka ifjak közé tartozott, akik lelkük mélyeig átértik és átérzik azokat a hatalmas szociális, kulturális, gazdasági feladatokat, amelyeket az új idők róttak reánk. Szelleme megérett már a nagy eszmékre, gondolatokra; magas homlokára e gondolatok és gondok fontak koszorut; akaratát pedig a fajért égő hevületek és vágyak edzették.

Népeért dolgozni — ez volt főcélja életének. Ezért sokat tanult, mert tudta, hogy a tudás mindig hatalom volt, de kétszeresen az lesz a jövőben.

Zetelakán népiifjusági dalárdát szervezett és vezetett. Ilyen ifjan már a népkultúra és a társadalmi kiegyenlítő-dés erős bajnoka vala. Szociálista volt a szó nemes, ke-resztényi értelmében. Társaságszeretettel, higgadt megfontoltsággal, erős akaratával, művészi hajlamaival, de mindennek előtt páratlan szerénységével egy csapásra megnyerte az emberek szívét. Sokat nem beszélt, hanem cselekedett.

Ismerősei, barátai szívesen hajlottak szavára, örömmel dolgoztak vele, mert érezték, tudták, hogy Nándit nem a szereplési viselkedés, hanem a pihenni nem tudó alkotó energia, a nagy célok önzetlen, önmegtartódo szolgálata vezet.

Kiss Dénes esperes moudta a koporsója felett, hogy a székely nép kiváló, nagyraihavott fiát veszítette el benne. Mi, barátai sokszorosan átérzük e szavak igazságát. Kétszeresen fáj az ő távozása ma, amikor oly sok a reánk váró munka és oly kevés a munkás; amikor oly nagy szükség van az egymás buzdítására.

De fájdalomunkban vigasztal a tudat, hogy végeredményben a szeretet és az élet mégis csak erősebb, mint a halál s akit a halál elrabolt tőlünk, azt egykor majd visszadjuk nekünk az Élet és a Szeretet. Csiki Péter.

Eljegyzés. *Jakabos Irénke* Odorhelu és *Deutsch Richard* Budapest, jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Házasság. *Dávid Ferencz* és *Nagy Mariska* házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

Bágyi BMCSE Domokos és *Szabó Irma* f. hó 2-ikán Homoródszentpálon tartották esküvő-jüket. (Külön értesítés helyett.)

Kabaré-estély. A Köztisztviselői Olvasókör ünnepe első napján rendezett kabaréestélye — mely ez egyesületnek első, teljes nyilvánosság előtti kilépése volt — mindenképpen szép sikert aratott. A műsornak terjedelménél és tartalmánál fogva is legnagyobb súlyt a *Palczér-Filó-Voszka*—*Bányai társaság* által előadott 2 Mozart-vonósnégyes adta. Játékuk nagy zenei intelligenciára és készségre vallott. Mozart műveinek

kecses könnyedsége, graciosus ritmikája azonban helyenkint az előadástól is valamivel több élénkséget kívánt volna. Ébert Andrásné Beethoven „Apassionatá”-ját — ezt a komor férfias művet — technikai készséggel és átérzéssel zongorázta. Nagy sikere volt Biró Mária meglepő ügyességgel, kecsesen és lelkesen eljátszott magyar solótáncának is, úgy hogy meg kellett ismételnie. Haydn III. zongora-trióját Filó Ferenc dr., Bányai János és ifj. Göllner Béla biztos előadásban, hatásosan mutatták be. Filó kedvesen monologizált is. Szép sikere volt Micu Viktorné szavalatának, Pelczér dr. tréfás kuplínak és Gensthaler Hilda énekének. Roth Gyula fütty-művészkedése, nagy skálájával, bravuros könnyedségével, a közönséget bámulatra keltette. A konferálást az egész estén át, kedves csipkelődéssel, szellemmel és sohasem unalmasan Kört vélyfáy József végezte. — Az estélyen felülírtettek: Csernyik Andor 50 Lei, Szabó Gábor 40 Lei, Mirsch Rudolf 30 Lei, Biró István és Ritter Lipót 20—20 Lei, Sebesi Miklós dr. 13 Lei, Rájk József, Weisz Fülöp dr. és Zathureczky Lajos 10—10 Lei. A rendezőség a felülírtettekért ez uton is hálás köszönetet mond.

Műsoros-estélyt rendez f. hó 10-ikén este 8 órakor a vármegyeház nagytermében a székelyudvarhelyi zsidó ifjúság. A változatos és nívós programmu estély iránt nagy az érdeklődés. A műsort jövő számunkban közöljük.

„Közgazdaság”. Nem régeből ilyen cím alatt Kolozsvárt egy új hetilap indult meg, mely a közgazdaság minden ágára kiterjedőleg egy részét a közgazdasági ismeretek terjesztését tűzte ki céljául. A lapból eddig 12 szám jelent meg. Ez a 12 szám már teljesen elegendő annak megállapítására, hogy a lap nélkülözhetetlen mind azok számára, akik a közgazdasággal bármilyen vonatkozásban foglalkoznak. A „Közgazdaság” Erdély legkiválóbb szakfőírásának tollából közöl kitűnő fejtegetéseket, gazdasági életünket érdeklő aktuális kérdésekről. „Műszaki Világ” cím alatt pedig külön gazdag rovatot vezet. Ezek mellett különösen kiemelkedő gyors, pontos és kiterjedt hírszolgálat. Közgazdasági tudósításai kiterjednek a kereskedelemre, iparra, bank- és pénzügyre, tőzsdére, mezőgazdaságra, különböző piacokra stb. Előreláthatólag a „Közgazdaság” rövid időn belül nagy népszerűségre fog örvendeni.

Az Oltáregyesület február 24-ikére hirdetett estélye, mely akkor a hatósági engedély hiánya miatt elmaradt, az időközben megérkezett engedély alapján — némiképpen megváltozott műsossal — március 28-ikán szép sikerrel, zeufolt ház előtt folyt le. Pál Magda kedvesen és élénken adott elő egy tréfás monologot. Khell István a „Sevillai borbély”-ből adott elő hegedűn Horváth Károlyné biztos és diszkrét kísérete mellett egy hatásos részletet; sikere volt. Horváth Klára meleg átérzéssel két műdalt énekelt. Dragomán Domokos melodramát adott elő hatásosan, Florián Aranka és Khell István simuló kísérete mellett. Lőrinczy Teréz és Csenedő Jenő jó összetanulással, szép hangon két duettet énekeltek. Az estély legmagvasabb pontja Jaklovsky Dénes világos, szép szabad előadása volt Tolstoj népies elbeszéléseiről, melyet a nagy orosz író efajta műveiből vett hatásos részletekkel is élénkített. Szabó Ilus a tőle megszokott temperamentummal, nagy technikai készséggel, szépen zongorázott. Csenedő Jenő végül ügyesen szavalt.

Műkedvelői előadás Etéden. Az etédi ifjúsági egyesület múlt hó 28-án, husvét másodnapján igen sikerült műkedvelői előadást rendezett, mely alkalommal a Cserebogár elnő népszínművet mutatták be meglepő jó előadásban. A rendezőség élén Péter Sámuel dr. volt kir. ügyész és neje állottak, s fáradságos munkájoknak eredménye a szép est, mely közel 1200 lelt juttatott jótékony célra. E jövedelem felérését a református, másik felét az unitárius egyház javára ajánlották fel.

Halálozások. Özv. Szentkatolnai Bánffy Istvánné László Emília március 27-ikén, 67 éves korában, Hodgyában elhalt. Nagy részvét mellett temették. Tekintélyes és kiterjedt rokonság gyászolja.

Máthé Dániel, szabó, városunkban március 29-ikén, 69 éves korában elhalt. A derék és becsült iparos polgár temetésén nagy részvét nyilvánult meg.

A székelykereszturi Műkedvelő Társulat husvét hétfőjén nagy sikerű hangversenyt rendezett. A közönség elragadtatva hallgatta a társulat férfi- és vegyeskarának a népszerű és hírneves Végler Gyula tanár vezetése alatt előadott énekeit. A művelőzetet lélekemelővé tette az a körülmény, hogy a dalárdában egymás mellé tömörülve láttuk a kereskedőt, iparost, hivatalnokot és ügyvédet s ezeknek feleségeit és leányait. Milyen szépen megérték egymás mellett! A hangverseny sikerét a Filharmonikus Társaság és e társaság vonósnégyesének magas színvonalú művészi játéka tette teljessé. Egy kedves 1 felvonásos vígjátékba pedig Rottisch Anna, Zichler Mária, Kiss Irma, Sőfalvi Margit, Mantsch Méri, Bakó Mariska, Orbán Balázs és Kormos István mutatták be szép reményekre jogosító művészi képességeiket, míg Kovács Endre és Kovács Béla már most kész művészeknek bizonyultak. Az estélyen felülírtettek: Gombos János dr. 20 lei, Schuller Gyula 10 lei, Szántó János és Gagy Albert 9—9 leit, Sebesi Miklós dr. és Gyarmathy Dezső dr. 7—7 leit s Rottisch Anna 6 lei 80 bányit, miért az elnökség ezuttal is köszönetet mond.

Öreg gyujtogató. Csak nem rég szabadult meg a rabságból Jánosi Márton 77 éves szentábrahám lakos, öreg ember, ahol valami turpisságának káros következményeiről lehetett bő alkalma elmélkedni. A büntetés azonban, úgy látszik, a megrögzött vén embert még mindig nem gyógyította ki bűnös hajlamaiból. Székelykereszturon március 18-ikán előbb a csendőrség szalma-kazlót gyujtotta fel, majd Szabó Lajosné Orbán Kláránál is gyujtogatni akart, de itt rajta vesztett. Az asszony a gonosz szándékot észrevette, lármát csapott s a vén bűndöt az összecsendült emberek jól elverték. Az ügyesség gyujtogatás büntette miatt adott be ellene vádindítványt. Addig is azonban, míg a dolog ítéletre kerülne, a vén embert előzetes letartóztatásba helyezték, nehogy időközben még ősz fejét újabb büntetendő cselekménnyel terhelje.

Husvétkor, hogy

legyen egy kis háze-gőze:
Kölni-vizet vettem én
S másodnapja reggelén
Elindultam öntözőbe.

Gyűjthetek így — azt reméltem —
Pirostojást eleget
S dus ebédet ehetek
Belőlük a csonkahéten.

— Kaptam is, de mindeniknek
Ki volt fujva a bele
S fűrészpörrel volt tele.

Hat ebédrel csaltak így meg.
Nem baj! — csaltam magam is:
Vizem kölni, de — hamis...

Faroádi.

A kisfiu halála. Özv. Mihály Józsefné Beneze Anna lővétei asszony 7 éves István nevű kisfia március hó 23-ikán váltig nyugoskodott édes anyján, engedje őt ki az erdőn levő esztenára, az ott levő kis bányók és kecsék megtekintésére, mert azokat mindenki látta már, csak ő nem. Addig siránkozott, míg végre az anyja elengedte. Közben 1—2 napmulva az anyának Nagyszebenbe kellett utaznia, s el is ment, dacára, hogy a kis fiu nem érkezett haza. Az anyja azonban megnyugodott abban, hogy fia bizonyára az esztenán maradt, a hol a gyereknek bátyja a pásztor. A kis fiunak 15 éves testvére azonban 26-ikán nagy megdöbbenéssel akadt rá a patakban a gyerek holttestére. A csendőrök jelentése folytán a törvényszéktől Szabó Géza dr. a hatósági orvosokkal a helyszínre is kiszállt, mert gondatlanságból okozott emberölés vétsége látszott fenforogni. A bizottság megállapítása szerint, a kis fiu, mikor a keskeny pallón át akart menni, a megáradt patakba esett, a mely elsodorta. Az ügyesség az amugy is lesujtott, szerencsétlenül anyával szemben a vád emelését valószínűleg mellőzendőnek fogja találni, mert az esetből a gondatlanság vétsége aligha állapítható meg kétségtelenül.

Butor, komplett 3 szoba, eladó.
Hol? — Megmondja a kiadóhivatal.

Eladó ház.

Dr. HORVÁTH KÁROLY Bul. Regele Ferdinánd (Kossuth-u.) emeletes háza eladó. Értekezni lehet Dr. Váró és Dr. Kálmán ügyvédek irodájában Árpád-utca 6. sz.

KÖZGAZDASÁG.

A Földmives Szövetség

az elmúlt hét folyamán a gazdák részéről befizetett összegeken beszerzett tavaszi vetőmagvakat osztotta szét. A kiosztás még tart s található a szövetségnek here, búkköny, répa, burgonya, baltacim, zab és einquantinó tengeri vetőmag. A gazdatagok az eredeti beszerzési áron bármikor átvehetik. A gyümölcsfaoltványok kiosztása hétfőn kezdődik.

A földmives szövetség tanácsülése f. hó 5-ére engedélyeztetett. A gyűlés a közölt tárgysorozattal e napon délelőtt 10 órakor kezdődik.

A szövetséghez a gazdaköröktől beérkezett jelentések szerint, a kedvező tavaszi idő folytán, a tavasziak alá való szántás a kereszturi járásban és Erdővidéken a befejezés felé közeledik, míg a többi járásokban most van folyamatban. A vetési munkálatok mindenütt szépen sikerülnek. A föld kitűnően szántódott s a vetésnek az időjárás nagyon kedvezett. A burgonya ültetése is kezdetét vette mindenfelé, míg a konyhakertekben is előrehaladott a veteményezés. A réteket a gazdák kitakarították, azonban a közlegelők takarítását és javítását nagyon sok község elmulasztotta. Az állatok kielégítően teleltek át, azonban a március hóban megszűkült takarmány vármegyészerte erősen érezteti káros hatását. Az állatforgalom szűnetelése még mindig tart. A pénzhány miatt a panasz általános. A napszám-bérek magasán állanak. Állategészségügy — eltekintve pár, szörványosan előfordult megbetegedéstől — elég kedvezőnek mondható. Méhek kitelelési eredménye kedvezőtlen volt. Erdővidéken az állomány 40%-a, a kereszturi járásban 25%-a, a parajdi járás területén 32%, homoródiában 18%, és az udvarhelyi járásban 21% elpusztult élelem hiányában. A kedvező időjárásban a fejlődés szembeötlő s jelenleg a családok mindenfelé erőteljes kondícióban vannak.

Az őszi vetések a kemény tél miatt megszenvedtek. Általában gyéren állanak. Bokrosodás még nagyon gyengén mutatkozik. Gazdáink fogasolással igyekeznek segíteni rajta.

Gyümölcsfákban, főképp a fiatal oltványokban, a télen a nyulak okoztak nagy károkat. A gyümölcsfák virágrügye dusan áll. Kereszturi járásban már bomlanak, a többiben is a rügybontás egy héten belül megkezdődik. Ha a virágzást fagy nem éri, ez évben is dus termésre van kilátás.

A helyi piacon a gabonaneműek ára változatlan. A világpiacra a cukor, rizs emelkedő, a bórárak, selyem, pamut, gyapju, vas, szövetárak a süllyedő konjunktura jegyében állanak.

A postai csomagforgalom, továbbá Magyarországgal a postai levélforgalom megindult.

Balázi Dénesnél Bikafalván 1 éves 2 hónapos erdélyi fehér bika, a szövetségnek pedig 1 drb 5 soros és 1 drb 2 soros répa és tengeri vetőgép, 1 drb cyle eke, 1 hordószekér, 1 Dörner-féle eke, 1 használt szeszkavágó található. Székelyudvarhelyi vagy boldogfalvi kisgazda tag a város határában, közvetlen a város mellett bérletre 1¼ kat. hold szántóföldet azonnal átvehet.

E hó végéig a gazdakörök a mezőgazdasági árucarnok részvényjegyzéseit a központhoz küldjék be.

Kiadó: a Könyvnyomda Rt. Olorheiu (Székelyudvarhely)
Cenzurat: C. T. Síra.

Április 10-én tartandó estélyére jó zongorát keres bérletre a helybeli cionista csoport. Értekezni LÖBL M. üzletében Kossuth-utca 25 szám alatt.

BUTOR- nagyraktár!

Mindennemü butor a leg-
egyszerűbbtől a legfino-
mabb kivitelig állandóan
raktáron kapható :: ::

esetleg részletre is!

BALÁZS KÁROLY

butorraktárában

Bulevardul Reg. Ferdinand (Kossuth-u.) 27.

Figyelem!

A
tisztelt
vásárló kö-
zönség szives fi-
gyelmét előre is fel-
hívom a napokban érkező
ujdonságokra. Bizalmukat ex-
után is szolid áráimmal,
figyelmes és pontos
kiszolgálással ::
igyekszem ki-
érdemel-
ni.

Teljes tisztelettel **LÖBL R.**

Az odorheii törvényszéktől.

C. 108—1921.

Hirdetmény.

Az odorheii törvényszék közhírré teszi, hogy Oláh Istvánné szül. Lőrincz Judith szentábrabámi lakos részéről az 1911. I. t. cz. 748. §-a alapján előterjesztett kérelem folytán az 1916. évben a román hadsereg által tuszként elvitel közben szerzett betegség és kimerülés folytán Órománia Ciunika nevű helyiségben állítólag elhalt Oláh István volt alsósófalvi lakos elhalálása tényének megállapítása iránt az eljárást a mai napon megindította és az állítólag elhalt részére ügygondnokul dr. Sebesi Ákos ügyvéd odorheii lakost rendelte ki.

Felbivja a törvényszék Oláh Istvánt és mindazokat, akiknek az ő életbenlétéről tudomásuk van, hogy a bíróságot vagy az ügygondnokot Oláh István életbenlétéről értesítsék, egyszersmind közöljék azokat az adatokat, amelyekből az ő életbenléte megállapítható, mert ellenkező esetben a bíróság a jelen hirdetménynek a Gazeta Oficialában történt harmadszori beiktatását követő naptól számított 3 hó letelte után a nevezett elhalálásának tényét a bizonyítás eredményéhez képest meg fogja állapítani.

Odorheiu (Székelyudvarhely) 1921. január 27.

Dr. Glósz Miksa, s. k., tszéki bír.

A kiadmány hitelül: **Florián**, shiv. tisztviselő.

Az odorheii törvényszéktől.

C. 353—1921. **Hirdetmény.**

Az odorheii törvényszék közhírré teszi, hogy Kapás Ferenczné szül. Szabó Ilona zetelaki lakos részéről az 1911. I. t. cz. 748. §-a alapján előterjesztett kérelem folytán az orosz fronton 1914. augusztus 30-án Kelet Galiciában Rohatinnál kapott fejlövés következtében állítólag elhalt Kapás Ferencz volt zetelaki lakos elhalálása tényének megállapítása iránt az eljárást a mai napon megindította és az állítólag elhalt részére ügygondnokul dr. János Domokos ügyvéd, odorheii lakost rendelte ki.

Felbivja a törvényszék Kapás Ferencz és mindazokat, akiknek az ő életbenlétéről tudomásuk van, hogy a bíróságot vagy az ügygondnokot Kapás Ferencz életbenlétéről értesítsék, egyszersmind közöljék azokat az adatokat, amelyekből az ő életbenléte megállapítható, mert ellenkező esetben a bíróság a jelen hirdetménynek a „Gazeta Oficiala” ban történt harmadszori beiktatását követő naptól számított 3 hó letelte után a nevezett elhalálásának tényét a bizonyítás eredményéhez képest meg fogja állapítani.

Odorheiu, (Székelyudvarhely) 1921 február 26.

Dr. Glósz Miksa, s. k. tszéki bír.

A kiadmány hitelül: **Florián**, shiv. tisztviselő.

Értesítés!

A t. hölgyközönség szives figyelmébe ajánlom, hogy fővárosi kiállítással

kosztümök, princess ruhák és pongyolák készítését jutányos árban elvállalom.

Kosztümök 600 Leitől feljebb.

Teljes tisztelettel:

Juhrmann Leon

női szabó.

Bul. Reg. Ferd. (Kossuth-utca) 19. szám.

Első Székelyudvarhelyi Bőrgyár Részvénytársaság.

Hirdetmény.

Az Első Székelyudvarhelyi Bőrgyár Részvénytársaság igazgatósága ezennel közhírré teszi, hogy a folyó évi március hó 20-án tartott közgyűlés a Ministeriul Finantelor 50737—1920 szám alatti engedélye folytán az alaptőkének az alábbi feltételek szerint 250.000 leiről 600.000 leire való felemelését határozta el.

Feltételek:

1. A vállalat részvénytőkéje 250.000 leiről 600.000 leire emeltetik fel, mely célból új 700 drb, névre szóló, egyenként 500 lei névértékű és teljesen befizetendő részvény bocsátatik ki.
2. Minden régi részvény után jogosultak a részvénybirtokosok egy-egy új részvényt a névérték kifizetése mellett átvenni. E jogukat a részvényesek az Agrár Takarékpénztár Részvénytársaságnál Marosvásárhelyen és ennek fiókintézetinél legkésőbb folyó évi **április hó 30-ig** gyakorolhatják, mely idő leteltével az elővételi jog megszűnik.

Aki elővételi jogával élni kíván, tartozik a régi részvényeket szelvény-iv nélkül, jegyzék kíséretében, lobélyezés végett a fent megjelölt idő alatt az Agrár Takarékpénztár Részvénytársaságnál Marosvásárhelyen, vagy ennek fiókintézetinél benyújtani és egyidejűleg az általa átveendő részvény igazolványok teljes vételárát befizetni, melyek ellenében a vállalat az új részvényekre vonatkozó ideiglenes elismervényt kiszolgáltatja. A bemutatandó részvények 1000 koronáról 500 leire átbélyegeztetnek s ennek megtörténtével a részvényeseknek visszaadtnak.

3. Az elővételi jog gyakorlása után fennmaradó, valamint a szabad jegyzés tárgyát képező 200 drb részvényt az igazgatóság szabad kézből adja el darabonként 1200 — azaz Egyezerkettőszáz leiert. Ezen összegben kívül 1921 január 1-től a befizetés napjáig 6% kamat fizetendő le.

Részvényjegyzések legkésőbb 1921 **április hó 30-ig** jelentendők be az Agrár Takarékpénztár Részvénytársaságnál Marosvásárhelyen, vagy ennek fiókintézetinél.

Az új részvényekre igényt tartók és az egyeseknek eladandó részvények száma tekintetében az igazgatóság szabadon határoz.

4. Az eladás folytán nyert felpenz a tartalékalaphoz csatoltatik, kivéve a részvénykiállítás és bélyegdíjat, kamatokat, valamint egyéb költségek összegét.

5. A kibocsátandó új részvények a régiekkel egyformán részesülnek az 1921. üzletév eredményében.

Az új részvények a szelvény-ivekkel együtt lehetőleg 1921 december 31-ig adatnak ki az igazolványok visszaadása ellenében.

Odorheiu, 1921 március 29.

Az igazgatóság.

3—4 középkiskolát
végzett fiut **tanulónak**
fzetéssel felvevő lapunk nyomdaja.

Az odorheii törvényszéktől.

C. 354—1921. **Hirdetmény.**

Az odorheii törvényszék közhírré teszi, hogy Sándor Jánosné szül. Benedek Veronika zetelaki lakos részéről az 1911. I. t. cz. 748. §-a alapján előterjesztett kérelem folytán az 1916. év folyamán Oroszországban egyik lábának amputálása közben a kórházban állítólag elhalt Sándor János volt zetelaki lakos elhalálása tényének megállapítása iránt az eljárást a mai napon megindította és az állítólag elhalt részére ügygondnokul dr. Szenkovics János ügyvéd, odorheii lakost rendelte ki.

Felbivja a törvényszék Sándor Jánost és mindazokat, kiknek az ő életbenlétéről tudomásuk van, hogy a bíróságot vagy az ügygondnokot Sándor János életbenlétéről értesítsék, egyszersmind közöljék azokat az adatokat, amelyekből az életbenléte megállapítható, mert ellenkező esetben a bíróság a jelen hirdetménynek a Gazeta Oficiala ban történt harmadszori beiktatását követő naptól számított 3 hó letelte után a nevezett elhalálásának tényét a bizonyítás eredményéhez képest meg fogja állapítani.

Odorheiu, 1921. február 28 án.

Dr. Glósz Miksa, s. k., tszéki bír.

A kiadmány hitelül: **Florián**, shiv. tisztviselő.

Műhelyemben készült teljes szoba és konyha

BUTOROK

jutányos árban kaphatók a legszolidabb kivitelben.

Burghardt Gyula,
műasztalos

Odorheiu-Székelyudvarhely Str. Vasilie Alexandri (Tibád A.-utca).

Eladó ház. Értekezhetni: Strada Mihail Viteazul (Király-u.) 1. sz. alatt.

Női kalapok készítését,

úgyszintén régi kalapok átalakítását a legújabb divat szerint és a legjutányosabb árak mellett elvállalom! — Midőn pontos kiszolgálásról a t. hölgyközönséget előre is biztosítom, tisztelettel kérem a szives pártfogást.

Özv. Vadasy Sándorné
Strada Horla (Kornis-utca) 9.

Megint nagymennyiségű, olcsó és jóminőségű

áruk érkeztek!

Siessen mindenki a közismert **Hirsch Rudolf** divatáru üzletébe

mert vehet olcsón!

Duplaszéles tiszta gyapju női szövetet minden színben metr. Lei 80—110-ig.
Duplaszéles felgyapju szövetet minden színben " 42—70-ig.
Nagy választék tiszta gyapju angol férfi szövetekben metr. Lei 100—170-ig.
Francia mosó voalok és kretonok gyönyörű színekben " " 20—25-ig.
Angol zeffírek " " 20—34-ig.
Jóminőségű chiffonok " " 20—30-ig.
Férfi és fiu kalapok minden színben " Lei 45—65-ig.

Nagyválaszték francia batistokban, gyapju delnekben, szőttesekben, selymekben és klotokban és mindennemű divatkeimekben, harisnyákban, zsebkendőkben, nadrág- és harisnyatartókban, stb.